

at omtale. Men naar jeg siger, jeg opfatter det kgl. Teater som en Stat i Staten, kan jeg vel ogsaa i al Almindelighed have Lov til at paapege, at denne Stat ledes efter Principper, der neppe i Ordets egentlige Forstand kunne kaldes demokratiske.

Naar vi da ved en Henvendelse til Ministeren anmoder ham om at tage Af-fære, hvor der findes Anledning dertil, maa jeg sige, at jeg heller ikke har Indtryk af, at Ministeren staar med nogen absolut Myndighed i det paagældende Forhold. Ogsaa han er i ikke ringe Grad afhængig af, hvorledes Ledelsen er, og med al Respekt for den øjeblikkelige Ledelse og Anerkendelse af dens Dygtighed, som jeg synes er bleven godtgjort, er og bliver det dog alligevel et ret farligt Forhold, at Rigsdagen kun i saa ringe Grad kan øve den Indflydelse, der i flere Tilfælde forekommer mig ret nødvendig. Ministeren burde i alt Fald have en saadan Indflydelse, at han med nogen større Myndighed var i Stand til at kræve Forholdene ordnede efter den Plan, som udtaltes gennem Rigsdagens Ønsker eller Udvalgets Betænkning, den skrevne eller uskrevne Betænkning.

Man maa i hvert Fald dog i det mindste have Lov til at haabe paa, at den højtærede Minister vil være i Stand til i nogen Grad at repræsentere Ønsker, der ere fremsatte f. Eks. fra Funktionærers og Kunstneres Side, og tilvejebringe et Forhold af den Beskaffenhed, at de, der arbejde ved det kgl. Teater, hvad enten det er som Kunstnere, som Embedsmænd eller som Funktionærer i al Almindelighed, turde haabe paa, at Ministerens Ord maatte blive hørte, og at hans Ønsker paa Funktionærernes, Kunstnernes og Embedsmændenes Vegne i nogen Grad maatte blive respekterede. Jeg siger vel ikke for meget, naar jeg vover at paastaa, at der indenfor det kgl. Teaters Rammer findes en Del Utilfredshed. Jeg vil ikke bruge noget stærkere Ord, skønt det maaske nok i et eller andet Tilfælde kunde være, men burde sige Misfornøjelse i Stedet for; men naar jeg siger, der findes nogen Utilfredshed, er det vel ikke mere, end man i al Almindelighed har Lov til at nære under menneskelige Forhold; hvis der slet ingen Utilfredshed var, vilde der maaske ogsaa mangle noget af Drivfjederen til Fremskridt. Naar der saaledes er Utilfredshed indenfor det kgl. Teaters Rammer med Hensyn til Kunsten, er det rimeligt, at dette ogsaa kan give sig Udslag i Fremskridt paa det kunstneriske Omraade; men

naar der er Utilfredshed med Lønningsforholdene, er Sagen ganske sikkert betydelig vanskeligere. Og denne Utilfredshed findes der, og jeg vilde ønske, man var i Stand til at komme Personalet noget i Møde, hvor den forekommer begrundet saavel for mig som for det Udvalg, der er kendt med disse Forhold.

Jeg har allerede ved første Behandling tilladt mig at fremhæve, at der er f. Eks. fra de Arbejderes Side, der ere beskæftigede som Maskinfolk, udtalt et Ønske om at blive behandlede ens, saa man ikke havde to Slags Arbejdere indenfor det kgl. Teater, nogle, der vare beskæftigede hele Aaret eller i alt Fald, om de ikke vare beskæftigede, saa dog betragtedes som lønede for hele Aaret, medens andre, saa snart Sæsonen hørte op, stod uden nogen som helst økonomisk Støtte og betragtedes som en Slags anden Klasses Arbejdere. Jeg synes, det vilde være ret naturligt, om disse Folk vare stillede ens. De stille ikke store Krav. De ønske kun en Ligelighed, der forekommer mig at være ret naturlig, og jeg vilde haabe, det maatte være muligt at tilfredsstille disse Folks Ønsker nu, da Ministeren ogsaa i andre Henseender kommer til at konferere med det kgl. Teaters Ledelse.

Jeg kan ogsaa pege paa, at der fra Korets Side er stærke Ønsker fremme om at faa deres Pensionsforhold ordnede, og da man fra disse Folks Side direkte har henvendt sig til mig og bedt mig om at fremdrage disse Ønsker, ser jeg mig nødsaget til at gøre dette, og jeg kan ogsaa gøre det uden at krænke nogen som helst, idet jeg peger paa, hvorledes de økonomiske Vilkaar ere for Korets Vedkommende. Man vil deraf se, at det kan spille en ikke ringe Rolle for dem, hvorledes deres Pensionsforhold ordnes. Der er nævnt, for at tage et Gennemsnitstal, at naar de f. Eks. faa en Lønning paa 900 Kr., og denne ved Dusører o. l. kan stige til 13—1,400 Kr., ønske de sig optagne i Pensionskassen ifølge en Plan, som har været behandlet ved Teatret, men de mene, at den Ordning, som foreløbig stilles dem i Udsigt og synes at skulle slaas endelig fast, er utilfredsstillende for dem, og derfor haabe de, at der paa dette Omraade maatte blive taget mere Hensyn til deres Ønsker, som ogsaa synes mig at være berettigede og utvivlsomt burde imødekommes.

Jeg kunde endelig pege paa, da jeg ikke ønsker at gaa i Enkeltheder, at Te-